

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 09 0 K 017153 15 Kž
Sarajevo, 29.11.2017. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Mujanović Ismete kao predsjednice vijeća, Filipović dr Ljiljane i Radošević Sonje kao članova vijeća, uz sudjelovanje Šeta Mevlide kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog K.D., zbog krivičnog djela Porezna utaja iz člana 273. stav 3. u vezi sa stavom 1. i u vezi sa članom 55. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbi kantonalnog tužitelja iz S., izjavljenoj protiv presude Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 017153 13 K od 11.09.2015. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 29.11.2017. godine, donio je

P R E S U D U

Žalba kantonalnog tužitelja iz S. odbija se kao neosnovana i presuda Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 017153 13 K od 11.09.2015. godine potvrđuje.

O B R A Z L O Ž E N J E

Presudom Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 017153 13 K od 11.09.2015. godine prema optuženom K. D., na osnovu člana 298. tačka e) Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH), odbijena je optužba da je učinio produženo krivično djelo Porezna utaja iz člana 272. stav 2. u vezi sa stavom 1. ranijeg Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ FBiH). Istom presudom odlučeno je da troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava.

Protiv ove presude žalbu je izjavio kantonalni tužitelj iz S. zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka j) ZKP FBiH, povrede krivičnog zakona iz člana 313. tačka d) KZ FBiH i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, s prijedlogom da se pobijana presuda ukine ili da se ona preinači tako što će se optuženi K. D. oglasiti krivim i kazniti po zakonu.

Branitelji optuženog K.D. podnijeli su odgovor na žalbu kantonalnog tužitelja u kojem su osporili navode iz te žalbe i predložili da se ona odbije kao neosnovana a prvostepena presuda potvrdi.

Kantonalni tužitelj u žalbi a ni branitelji optuženog K. D. u odgovoru na žalbu nisu tražili da budu obaviješteni o sjednici vijeća ovog suda.

Zamjenik Glavnog federalnog tužitelja podneskom broj T09 0 KTPOZ 0002137 15 od 26.12.2015. godine predložio je da se žalba kantonalnog tužitelja iz Sarajeva uvaži, pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Ovaj sud je ispitao pobijanu presudu u granicama žalbenih navoda i po službenoj dužnosti u smislu člana 321. ZKP FBiH, pa je, imajući u vidu i navode iz odgovara na žalbu, odlučio kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Pobijajući prvostepenu presudu zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka j) ZKP FBiH, kantonalni tužitelj u žalbi ističe da je prvostepeni sud prekoračio optužbu mijenjajući pravnu kvalifikaciju djela tako što je djelo koje je u optužnici bilo pravno kvalificirano kao krivično djelo Porezna utaja iz člana 273. stav 3. u vezi sa stavom 1. i u vezi sa članom 55. KZ FBiH u presudi pravno kvalificirao kao krivično djelo Porezna utaja iz člana 272. stav 2. u vezi sa stavom 1. ranijeg KZ FBiH (Službene novine FBiH, broj 43/98).

Ovi žalbeni navodi kantonalnog tužitelja su neosnovani. Odredbom člana 295. stav 2. ZKP FBiH izričito je propisano da sud nije vezan za prijedloge tužitelja u pogledu pravne ocjene djela. Iz tog razloga, drugačije pravno kvalificiranje u presudi djela za koje se optuženi tereti u odnosu na pravnu kvalifikaciju iz optužnice ne predstavlja bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka j) ZKP FBiH.

Žalbom kantonalnog tužitelja ističe se i da je prvostepeni sud učinio povredu krivičnog zakona iz člana 313. tačka d) ZKP FBiH time što je na djelo optuženog primijenio odredbe ranijeg KZ FBiH a ne sada važećeg KZ FBiH. Ova žalbena tvrdnja kantonalnog tužitelja u vezi je sa njegovom tvrdnjom da je prvostepeni sud pogrešno utvrdio činjenično stanje u pogledu vremena učinjenja krivičnog djela za koje se optužnicom teretio optuženi K. D..

Ovi žalbeni navodi tužitelja su takođe neosnovani. Vrijeme učinjenja djela je odlučno, između ostalih, i za pitanja koji se krivični zakon ima primijeniti na to djelo i njegovog učinitelja i da li je nastupila zastarjelost krivičnog gonjenja. Stoga je prvostepeni sud, polazeći od toga da u činjeničnom opisu djela iz tačke 1. optužnice nije tačno određeno vrijeme učinjenja djela nego je naznačeno da je ono izvršeno u toku 2003. godine, pravilno zaključio da se u pogledu vremena učinjenja djela mora uzeti ono što je najpovoljnije za optuženog (član 3. stav 2. ZKP FBiH) – a to je da je djelo učinjeno 01.01.2003. godine. S obzirom na to, te da je u činjeničnom opisu djela iz tačke 2. optužnice navedeno da je ono izvršeno u junu 2003. godine, prvostepeni sud je pravilno zaključio i da se na optuženog K.

D. i djelo za koje se tereti optužnicom ima primijeniti raniji KZ FBiH. Naime, sada važeći KZ FBiH, koji je stupio na snagu 01.08.2003. godine, nije važio u vrijeme kada su, prema optužnici, učinjena djela za koja se tereti optuženi K.D.. Kako se, i prema odredbi člana 5. KZ FBiH a i prema odredbi člana 4. ranijeg KZ FBiH, na učinitelja krivičnog djela primjenjuje zakon koji je važio u vrijeme izvršenja krivičnog djela, a, ako je, poslije izvršenja krivičnog djela, jednom ili više puta izmijenjen zakon, zakon koji je blaži za učinitelja, te, kako novi zakon tj. sada važeći KZ FBiH nije blaži za optuženog K. D., ispravno je prvostepeni sud postupio kada je na optuženog K.D. primijenio ranije važeći KZ FBiH i djela za koja se on teretio optužnicom pravno ocijenio kao produženo krivično djelo Porezne utaje iz člana 272. stav 2. u vezi sa stavom 1. ranijeg KZ FBiH.

Neosnovano se žalbom kantonalnog tužitelja tvrdi da je pogrešan stav prvostepenog suda da se, u situaciji kada nije tačno određeno vrijeme izvršenja krivičnog djela, ima uzeti najpovoljnija situacija za optuženog tj. konkretno, da je djelo iz tačke 1. optužnice učinjeno 01.01.2003. godine. Na ispravnost tog stava prvostepenog suda ukazuje ranije pomenuta odredba člana 3. stav 2. ZKP FBiH, prema kojoj sumnju u pogledu postojanja činjenica koje čine obilježja krivičnog djela ili o kojima ovisi primjena neke odredbe krivičnog zakonodavstva, sud rješava presudom na način koji je povoljniji za optuženog.

S obzirom na navedeno tj. na utvrđenje prvostepenog suda da su djela za koja se tereti optuženi K.D., prema optužnici, učinjena 1. januara 2003. godine odnosno u junu mjesecu 2003. godine, te da se ona imaju pravno kvalificirati kao produženo krivično djelo Porezne utaje iz člana 272. stav 2. u vezi sa stavom 1. ranijeg KZ FBiH, za koje je u zakonu bila propisana kazna zatvora od šest mjeseci do pet godina i novčana kazna, da je odredbom člana 121. stav 1. tačka 4) ranijeg KZ FBiH bilo propisano da se krivično gonjenje ne može preduzeti kad protekne pet godina od izvršenja krivičnog djela za koje se po zakonu može izreći zatvor preko tri godine, a odredbom člana 122. stav 6. istog zakona da zastarjelost krivičnog gonjenja nastaje u svakom slučaju kad protekne dvaput onoliko vremena koliko se po zakonu traži za zastarjelost krivičnog gonjenja, ispravno je prvostepeni sud zaključio da je u konkretnom slučaju apsolutna zastarjelost krivičnog gonjenja nastupila u junu mjesecu 2013. godine.

Pravilnost navedenog zaključka prvostepenog suda ne može dovesti u pitanje ni pozivanje kantonalnog tužitelja u žalbi na odredbe člana 173. ZKP FBiH koje se odnose na računanje rokova. Naime, odredba člana 172. stav 2. ZKP FBiH određuje da se kao početak računanja roka uzima prvi naredni dan od dana u koji pada događaj od kojeg treba računati trajanje roka. To znači da se rok zastrajelosti krivičnog gonjenja za djelo iz tačke 1. optužnice ima računati od 02.01.2003. godine odnosno za djelo iz tačke 2. optužnice od 02.06.2003. godine. Odredba stava 3. člana 173. ZKP FBiH određuje pak da se rokovi određeni po mjesecima odnosno godinama završavaju protekom onog dana posljednjeg mjeseca odnosno godine koji po svom broju odgovara danu kad je rok otpočeo. Stoga je prvostepeni sud pravilno zaključio da je u konkretnom slučaju apsolutna zastarjelost krivičnog gonjenja nastupila u junu mjesecu 2013. godine (tačnije, 02.06.2013. godine). Navod kantonalnog tužitelja da je u konkretnom slučaju posljednja radnja izvršenja za koju se teretio optuženi

K.D. učinjena 31.12.2003. godine sasvim je proizvoljan i ne proizilazi iz činjeničnog opisa djela u optužnici.

Žalbene navode kantonalnog tužitelja u kojima se navodi da rok zastarjelosti krivičnog gonjenja kod produženog krivičnog djela zavisi od vrste i visine kazne propisane za teži oblik produženog krivičnog djela neovisno o tome da li pojedina inače istovrsna radnja, sama za sebe, ima sva obilježja tog težeg krivičnog djela, ovaj sud nalazi irelevantnim. Naime, iz izreke i obrazloženja pobijane presude jasno proizilazi da je prvostepeni sud zaključak da je u konkretnom slučaju nastupila apsolutna zastarjelost krivičnog gonjenja zasnovao na kazni koja je u zakonu propisana za teži oblik krivičnog djela Porezna utaja iz člana 272. stav 2. u vezi sa stavom 1. ranijeg KZ FBiH.

Pošto je prvostepeni sud u konkretnom slučaju pravilno utvrdio da je nastupila apsolutna zastarjelost krivičnog gonjenja optuženog K.D. za krivično djelo Porezna utaja iz člana 272. stav 2. u vezi sa stavom 1. ranijeg KZ FBiH, pravilno je, na osnovu člana 298. tačka e) ZKP FBiH, donio presudu kojom je prema optuženom K. D. odbio optužbu za navedeno krivično djelo.

Pošto ne postoje razlozi zbog kojih se presuda pobija žalbom, ovaj sud je, na osnovu člana 328. ZKP FBiH, donio presudu kojom se žalba kantonalnog tužitelja iz S. odbija kao neosnovana i prvostepena presuda potvrđuje.

Zapisničar
Šeta Mevlida,s.r.

Predsjednica vijeća
Mujanović Ismeta,s.r.